

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet.

Bille: Jeg vil kun gjøre en kort Bemærkning. De ærede Medlemmer maae vel skjæle imellem to Ting; den ene er en enkelt Leverance i dette eller hiint Aar fra Hellebæk, den anden det varige Forhold til Staten. Det er fuldkommen rigtigt, at Krigsministeriet skal staae paa Statens Ret og ikke gaae ind paa at give Fabrikken Mere, end der tilkommer den; det indrømmer jeg villigt. Men kunne vi blande os i de Forhold? Kunne vi kontrollere ethvert enkelt Tilfælde og etablere en Overcontrol med den Control, som Ministeriet har ved Fabrikken? Det er os umuligt. Den ærede Ordfører for Udvalget har jo oplyst, at der ved en bestemt Leilighed var skeet en Forsømmelse, at der ikke var leveret Modeller til samme Tid, som Contracten var sluttet. Det er nu meget muligt, at denne „Forsømmelse“ i Virkeligheden Ingen falder til Last, men at der f. Ex. i det Dieblif, da man lige var færdig med den første Model, er kommet en ny Opfindelse, som man nødvendigviis maatte bruge, og der kan ved en Række af saadanne tilfældige Omstændigheder ved hver enkelt Leverance være Noget at bemærke. Men det skulle vi ikke blande os i, og det kunne vi ikke blande os i nu; det, vi skulle holde os for Die, er, at Forholdet i dets Heelhed er Forpligtelsen for Staten, den gjennem mange Aar erkjendte Byrde for Staten, at bestille sine Geværer hos Fabrikken. Det er denne varige Byrde, vi skulle blive af med, og vi skulle ikke sætte Blikket paa, at der ved en eller anden Leilighed kan være seet lidt for meget bort fra, hvad Statens strenge Ret kunde kræve.

Casse: Det Væsentlige af det, jeg har villet sige, er nu udtalt af den ærede sidste Taler, den ærede Rigsdagsmand for Københavns 5te Valgkreds (Bille). Det er klart for mig, at det Standpunkt, der blev omtalt af den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds (Aldler), er et saadant, at man ikke kan stille sig paa det, naar der er Spørgsmaal om at afgjøre det Forslags Skæbne,

hvorom Taleren her er. Jeg troer, at det vilde have været i høieste Grad heldigt, om han, som flere Talere have gjort, havde holdt sig paa den samme Vej, som den høitærede Finantsminister, og ikke var gaaet ind paa disse juridiske Discussioner om Ret eller Ikke-Ret for de to Parter, hvorom her er Spørgsmaal. Det er ogsaa dette, jeg skal tillade mig at henvende Tingets Opmærksomhed paa, idet jeg ganske vist skal afholde mig fra Alt, hvad der har Noget at gjøre med juridiske Argumentationer. Blandt dem, der ere komne ind paa Argumentationer om, hvorvidt Fabrikken har Ret eller ikke Ret, ere de, der have fremdraget enkelte Punkter af de herhenhørende Bestemmelser og have villet fortolke dem. Intet er i og for sig selv rigtigere end, hvad der blev bemærket af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds, at det ikke gaaer an af Contracter og Betænkninger, med Hensyn til hvilke man endda paatager sig at erklære Resultatet for fuldkommen klart, at ville enkelte Sætninger ud og derimod ikke tage, hvad der kommer til at ligge ligeoverfor dem. Men idet det saaledes fra enkelte Sider er blevet Tilfældet, at man har taget de enkelte Punkter tilbage, troer jeg, at det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds har sagt en Ting, der er upaatvivelig vis, nemlig, at han i sin Opfattelse af denne Sag er noget sangvinfl. Det forekommer mig, at han i den Maade, hvorpaa han har taget Sagen, har viist sig overordentlig sangvinfl, og hans Sangvinisme der har været endog lige saa stærk, som hans Frygt for, at de Udtalelser, der ere faldne her, skulle bibringe Fabrikken den Overbeviisning, at den maatte have en overordentlig stor Ret i sine Paastande, og at Staten derimod slet ingen Ret skulde have. Jeg troer, at denne Frygt er ugrundet, thi de Uttringer, her ere faldne, gaae ikke videre, forekommer det mig, end, hvad Enhver maa sige sig selv med samme Simpelhed, som Regjeringen siger det, at Spørgsmaalet er i høj Grad tvivlsomt, og saa er der fra andre Medlemmers Side, og navnlig fra min ærede Naboes (Jonger) Side, sagt nok for at vise, at er det tvivlsomt, skal man ogsaa under de Omstændigheder, som nu finde Sted, gaae ind paa